

Justícia Social

15 cts.

SETMANARI SOCIALISTA

ELS QUE NO ESTAN AMB NOSALTRES ESTAN CONTRA NOSTRE.

Redacció: Pl. 11. - BARCELONA

Germanor socialista

Saludem amb joia l'acord relatiu a l'existència de la «Unió Socialista de Catalunya» prè en la darrera reunió de delegats de les Agrupacions catalanes adherides al Partit Socialista Obrer Espanyol, que transcribim en altre lloc del periòdic.

L'expontani reconeixement que fan els nostres estimats correligionaris de la bona tasca socialista realitzada per la «Unió» i per JUSTICIA SOCIAL, tan com a nosaltres, els honora a ells mateixos. Llurs nobles paraules assenyalen un moment trascendental en el desenrotllament del Socialisme a Catalunya, blanca monjoia augural a l'inici de la ruta que ens emmenara a l'expansió i al triomf dels ideals comuns, incorporant definitivament el nostre poble als universals corrents del progrés humà vers l'assoliment d'una societat millor.

No volem recordar ara altres acords que, pocs mesos fa, foren adoptats per dues de les Agrupacions catalanes adherides al partit oficial; no volem recordar-los perquè ja els hem oblidat. No hem d'amagar, però, amb tot, que quan aleshores ens en assabentàrem en forem profundament adolorits, sobretot, perquè sabíem la bona fe i la noblesa dels companys que, emposos a desgrat seu pel prejudici burgès de la pàtria, no veien encara que l'isolament en que havíem mantingut els nostres cenacles, tancats a les profundes realitats de la vida múltiple i diversa que al nostre entorn s'agitava amb tumulte, era la causa fonamental de la ineficàcia de les propagues socialistes a la nostra terra.

Saberem però aleshores, per amor fraternal als companys que no'ns volien reconèixer, ofegar el plany del nostre cor. Sacrificarem el fàcil èxit de la fàcil resposta, per tal que cap recansa no enterbolís demà la pura emoció de l'abraçada que, esvaits els inexplicables recels inicials, havia de tornar a unir-nos, com n'estavem segurs, puix en les disputes de germans no venç el qui vol fer valdre amb orgull la raó que tingui, sinó el que amb més humana humilitat sap obrir els braços amorosament...

I recordarem la resposta de Plató a aquell que anà a contar-li que tothom maldeia d'ell: *Deixeu-los dir, feu el filòsof, jo viuré de manera que els faré canviar de llenguatge.*

Què hi fa que petites diferències de tàctica, que els dies van esvaïnt de mica en mica, puguin mostrar entre nosaltres una apària de diferenciació, si ens uneixen uns mateixos principis bàsics i unes mateixes amors ens agermanen! Saben prou bé els vells camarades que no partí de nosaltres cap decisió secessionista i que, en venir a la vida, la «Unió Socialista de Catalunya» cercà l'escalf del redòs familiar de la vella Agrupació de Barcelona.

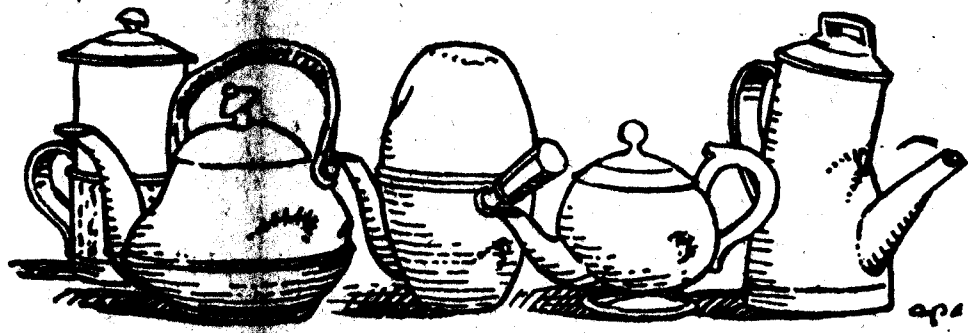
Els socialistes catalans, cordialment agermanats amb tots els companys d'Espanya i de tot el món, tenim al davant nostre una tasca enorme i d'una responsabilitat immensa: La total direcció dels destins de la política de la nostra terra. Tots plegats hem de dur-la a bon terme i de tots plegats serà la glòria de l'èxit o la vergonya del fracàs.

Beneides les angoixes d'aquests dies si elles han servit per a esvaïr més aviat les funestes incomprensions, mantenedores del vell divorci entre els intel·lectuals i els treballadors manuals que ha permès als nostres enemics fer escarni dels nostres ideals i profanar els nostres drets!

Beneida la hora que ha obert els nostres ulls a la veritat fecunda: Allí on hi ha una qüestió de llibertat hi ha una qüestió de socialisme.

I el nostre poble, germà de tots els pobles de la terra, o es farà digne d'ell mateix i del respecte del món, per la dignitat dels seus ideals o es migrarà i decandirà en la lluita eixorca desapareixent com a personalitat col·lectiva.

O serà socialista, o no serà...



L'HORA HISTORICA

Dretes? Esquerres?....

PARAULES DE L'ALOMAR

L'IMPERI DEL MOMENT

La meua opinió sobre l'hora actual? Simplement: l'hora actual és la de prova més alta que s'haja pogut oferir mai a una escola política (no dic ja a un partit). I aquesta escola és el socialisme.

Els idearis polítics tenen, cada un, determinada potència d'elasticitat. En direcció a l'ideal que's posen, com a guia, o com a terme visible d'aspiració, sempre indefinida i perfectible, se formen un camí, una gradació de principis, a mesura de les possibilitats immediates.

Doncs bé: així com el socialisme anglès ha acceptat la seva feixuga tasca històrica d'aquest moment amb plena consciència d'una responsabilitat ineludible, el socialisme de Catalunya, com el de tota Espanya, ha de començar a penetrar-se bé de que li pertoca a l'hora present una estricta i urgentíssima missió: una missió de llibertat.

L'ideari socialista, com a grau superior de les formes socials, pressuposa que s'ha traspassat ja el moment lliberal de l'evolució d'un poble. Però quan l'agrupació socialista és l'única coherent i capacitada en la política d'un país, endarrerit en un període pre-líderal, no cal dubtar que la consciència socialista suposa concentrar tots els esforços en el sentit de la necessitat immediata: el lliberalisme. Essent l'ideari de la revolució social un sistema que pressuposa l'arrelament de l'ideari de la revolució política, és evident que té de lluitar per implantar-lo en els països que encara no han passat per ell.

Si hi havia, abans del daltabaix, raons teòriques en favor de l'intervenció política dels obrers, ara hi ha raons imperioses de defensa immediata i vital...

Voldria posar en les meves paraules una eficàcia comprensiva que no'm permeten les dificultats enormes amb qu'ara lluita la meua expressió. Tinc motius per a creure que no tots els socialistes espanyols s'han començat bé de la significació dels nostres dies. Cada socialista conscient és, abans tot, un lliberal. I és aquest lliberal el qui ha de sentir ara l'apel·lació tràgica, en el campanar invisible...

Podria creure's que Catalunya hagi sofert més fonament que les altres terres espanyoles el punyent esperoneig... Però el problema de Catalunya i el de tota Espanya s'identifiquen; tenen el mateix nom: llibertat. Per alguna cosa nosaltres pertanyem a un ideari universal, solidaritat de pobles en virtut d'una semblança nadiua de les ànimes superiors. No limitem, doncs, els nostres esforços de deslliurament a les possibilitats catalanes. Seria una visió errada i mesquina la que ens fes creure que Catalunya, ha sofert agravi per l'iniciativa d'un impuls d'etnicitat enemiga. No. L'aspecte català del problema és una forma social i concreta d'un sistema anti-liberal.

L'esquerra catalana! Tots els meus lectors comprendran el tresor de records falaguers qu'aqueixes paraules desporten en mi. Tota la meua joventut esvanida m'envia amb elles una carícia d'enyorança... Però l'esquerra catalana és un concepte evolutiu i dinàmic; i ara no pot ésser altra cosa que socialista, exactament com l'esquerra espanyola. I per raons ben clares, és també, més republicana que mai...

Potser algú pensarà: Però cal constituir un partit de transició, una agrupació-pont?—No és aquesta la meua opinió. Lo que cal és qu'el socialisme compregui la seva responsabilitat, es capaci per a assumir-la, ductilitzant-se, forçant la seva flexibilitat, compatible amb l'íntegra puresa del seu ideal i de la seva ètica. I això no és gens difícil. De moment, ens cal posar el nostre ideari polític per damunt el nostre ideari social.

GABRIEL ALOMAR.

Aquesta fulla és un camp obert, i accepta la col·laboració de tots els homes d'idealitat generosa. Dels articles signats en són responsables llurs autors.

CRONICA HEBDOMADARIA

Política internacional

No pot ignorar-se que el règim soviètic de Rússia ha passat una febrada intensa. La mort de Lenin agravava encara més els perills. Però dos fets extraordinaris han consoïdat novament la situació i l'han deixada més segura que mai. El primer, ha sigut el reconeixement dels Soviets pel govern de la Gran Bretanya; i el segon, la elecció de Rykoff per a substituir a Lenin en la presidència del Consell de Comissaris del Poble.

Des de l'adveniment dels socialistes al Govern de la Gran Bretanya, la represa de relacions diplomàtiques amb Rússia era descontada. Però molts no creien que fos tan immediata i tan explícita. Els conservadors anglesos es lamenten que les condicions segueixin, en lloc de precedir, el reconeixement. MacDonald ha demostrat la puerilitat d'aquesta queixa i ha aclarit encara més la situació en aquesta matèria. Gran Bretanya i Rússia han devingut amigues. El que hi hagi per discutir es discutirà amistosament, sense rezels ni amenaces.

La oportunitat del reconeixement, esdevingut en ple Congrés dels Soviets de la Unió, és manifesta, però en les circumstàncies de discòrdia interna que existien, es poc menys que providencial. Basta llegir la resolució del Congrés, exuberant de satisfacció i de cordialitat envers els laboristes britànics. Per la lligó que entranya per a molts comunistes occidentals, creiem necessari traduir aquest substància paràgraf:

«La classe treballadora de la Gran Bretanya, ha sigut durant aquest període, la veritable aliada de les masses obreres de la Unió de Repúbliques Socialistes soviètiques en llur esforç per a mantenir la pau. El poble de la Unió de Repúbliques socialistes soviètiques recorda amb gratitud la lluita de les masses obreres de la Gran Bretanya i dels sectors avançats de la opinió pública d'aquell país per a l'acabament del boicot, del bloqueig i de la intervenció armada. Ells saben que el reconeixement dels Soviets era la conseqüència de la inalterable voluntat demostrada pel poble britànic el qual unanimitament no exigia com una condició necessària per a l'establiment de la pau universal, de la reconstrucció econòmica del món després de la ruina causada per la guerra imperialista i, en particular, per a la feliç solució de la paralizació industrial i la manca de feina a la Gran Bretanya.»

El Congrés dels Soviets de la Unió reconeix solemnement que aquells que eren qualificats de reformistes, de moderats i fins de puntals del règim capitalista, eren els seus «veritables aliats» durant el període de major sofriment de la nova Rússia. Queden doncs desautoritzats tots aquells que s'ocupaven en campanyes de difamació i en sembrar rezels confusió entre la classe treballadora europea. Però hi queden més encara amb la elecció de Alexei Ivanovitch Rykoff per a President del Consell de Comissaris del Poble.

Tothom suposava que el successor de Lenin seria Trotski, Kamenoff o Staline. Kamenoff era el que tenia majors probabilitats car si Staline era una figura massa secundària, Trotski, des de ja fa temps, es el blanc d'una oposició asferrada. Mes el règim soviètic ha entrat en un període de maduresa i de reflexió i Kamenoff era incompatible amb la política de conciliació i de concòrdia. El famós «Triunvirat polític» ha quedat descartat en bloc.

Rykoff és home de tendències moderades i que ha adoptat sempre una posició intermitja en les baralles intestines del Partit comunista. És jove: va néixer a Saratoff, l'any 1881, fill d'uns camperols emancipats. Va dedicar-se al comerç des de jove i molt aviat va intervenir en les lluites contra el govern tsarista. Després va seguir la carrera de dret tot guanyant-se la vida fent traduccions. En 1908 ja havia fet mèrits suficients per a guanyar-se la expulsió del territori rus, passant a l'estranger a on va contraure amicitia amb Vladimir G. Ulianoff (Lenin) associant-se en la empresa revolucionària. En tornar a Rússia, fou arrestat i conduït a Arkangel. En desembre de 1910 va aconseguir escapar-se de la ciutat de Pinegi, essent de nou agafat i reclut en les presons de Marinsk, d'on també va fugir quan va esclatar la guerra europea.

Rykoff va prendre part en la revolució de 1905 i en la d'octubre de 1917. Triomfants els bolxevics i constituït el primer Consell de Comissaris del Poble, Rykoff fou nomenat Comissari del Interior. Poc temps després li fou comanada la organització del Consell Superior d'Economia nacional, el qual va nacionalitzar les indústries, però Rykoff va sostenir sempre un criteri de moderació i de respecte per la iniciativa privada. Ha defensat obstinadament la represa de relacions comercials demostrant la necessitat d'anar al comunisme per camins de transició al objecte de no suspendre la producció i no arruïnar el mercat interior.

Home de gran energia i capacitat, va presidir el Consell del Treball i de la Defensa Nacional, orgue econòmic suprem de la República Soviètica i durant les campanyes contra Kolchak, Denikin i Wrangel va organitzar intel·ligentment el municionament i aprovisionament del exèrcit roig posant-lo en situació de combatre contra qualsevol exèrcit de la terra com a quedar abastament demostrat en la guerra amb Polònia.

Rykoff és home de cultura i de gran idealitat. És un criteri obert i tolerant que ha manifestat clarament la seva disconformitat amb els mètodes de violència i la seva excel·lent disposició per a aplicar les mesures més radicals sense, però, causar danys excessius. En totes les qüestions fa un examen minuciós i serà i sosté punts de vista escudriadors i oportunistes. La seva elecció és un acert indiscutible. Rússia obtindrà per aquesta elecció avantatges considerables i immediates.

Bèlgica, Noruega, Àustria, Grècia, totes tenen ja en estudi el reconeixement de la República Soviètica. L'exemple de la Gran Bretanya s'escampa i fructifica. Mussolini que ha estat covant l'èxit del seu tractat durant quatre mesos, es troba que l'acció fulminant dels socialistes anglesos col·loca a Itàlia a un plaol secundari i que el seu reconeixement passa inadvertit per tot Europa. Però la ventajosa majoria per a la Rússia soviètica és que aquesta onada d'amicaments que se li ofereixen amb motiu del reconeixement per part de la Gran Bretanya, trobi en la direcció dels afers nacionals a un home de les circumstàncies de Rykoff el qual té una historia de fidelitat acreditada a les noves institucions i una fama de raonable i conciliador que li ha creat simpaties arreu del món; però que malgrat aquestes condicions excepcionals serà el que treurà més partit de les situacions i el que pot oferir major seguretat de que Rússia no sofrirà cap humiliació, ni res fonamentalment serà corregit ni canviat en els pactes i tractats que s'establin. En realitat mai s'havia pogut ésser tan optimista epm are respecte a l'afiançament del règim soviètic a Rússia.

M. Serra i Moret.

Els nostres lectors no han d'oblidar que aquest número de JUSTICIA SOCIAL ha estat revisat per la : : censura militar : :

Plana Literària de JUSTICIA SOCIAL

Oh, Pritihví! Antologia Vària

A un li venien ganés de llençar la ploma i emprar un mall i escriure les idees a cops, clavar-les al front.

Era un desesper. Un home, dels dolors dels homes, de les engunyes de la vida, atrapava una idea, l'atrapava donant un bot, tenint de fer una contorsió dolorosa, per a caçar-la al vol. L'amanyagava, la polia, la vestia amb decència, perquè no espantés a la gent i la llençava al carrer. «Falòrnies, ximpleries» clamava la família.—«Guilladures», mormolaven les comares.—«Sospitós, molt sospitós»—deia l'autoritat.—«Disolvent, molt disolvent»,— replicava la gent d'ordre.

Era una tortura. Un s'en anava als homes i els deia: la vostra vida és dolorosa. Sobre vosaltres plenen totes les explotacions. Sou carn d'esclau. Totes les vostres esclavituds, totes les injustícies que sofriu, tots els dolors, però, tenen una compensació; la vostra revolta. Aixequem irats la vostra testa i rebeteu-vos contra el vostre victimari.

I l'esclau tot astorat us esguardava. Esporçit guaitava després a la dreta, guaitava a l'esquerra; que no ho sentís el patró, que no ho sentís el policia, que no ho sentís la muller. Què s'hi pot fer, si és així! Després de tot val més no encaparrar-se'n—contestava per fi humilment:—I carregava una cigarrera.

N'agafava pel clatell un altre i, vulgues-no-vulgues, el feien escoltar:—Tu tenies un esperit, tu tenies un esperit i te l'has deixat robar. Te l'han robat, veient-te l'han robat enganiant-te. En comptes d'ell t'han donat trossets de vidre i metalls que tu, com un selvatge, vas pel món pensant del teu cor aquestes porqueries, que el lladre astut ja transformava en cadenes. Reclama el teu esperit, reclama la teva llibertat. Crida i avalota. Els teus crits i els teus clams espaordiran el tirà i et tornaran allò que es teu. Crida, crida força».

Esperit? Esperit?... I perquè el necessito jo, l'esperit? Us contestava el pobre diable. No savies com fer-ho per a que la gent t'escoltés. Crec que ni a cops de mall ni badant-los-hi el cap era possible fer-se entendre. Si el tirà ja els havia acostumat als cops! Si amb un vit de bou a la mà ja els comballava com mules de bastax. Eren, o sàdics que els hi plavia el torment, o masoches que no sentien el dolor físic.

Als poemes de futbol, com als altres curses de bou, pel poble; concursos de sardanes pels sentimentals, el feccions per l'intel·ligència; beques i càtedres per a l'Art. Vetaqui tots els nequits dels ciutadans.

I els que teniem un dolor, i els que teniem un esperit, els que ens neguitem pels dolors i per l'esperit dels homes, no ens quedava com a compensació més que la força de maleir. Maleir sempre; una llarga lletania de paraules groixudes; una lletania inacabable.

Avui plana un dolor per damunt de la terra. Es parla encara de futbol entre el poble, es ballen sardanes pels sentimentals, si no es fan eleccions es fan destitucions.

Tot sembla igual que abans, es parla de les mateixes coses que abans, però no és com abans. Es venit. Avui damunt la terra hi plana un dolor.

I és la terra, la dolentia. Sota els nostres peus la sentim gemegar. És un gemec pregon. I els homes que el senten amb el cor, porten ja l'esguard bri-

lant, els rostres allargats i pal·lids, i els dits de les mans corvats en grapa. I els llavis es contrauen, les dents s'apreten i hom creu sentir aquelles malediccions dites en forma de lletania inacabable.

Es que la terra et pessiga, et mossega: en el seu dolor vol fer-te sentir dolor. Et mostra el seu cor, el seu cor sagnant, amb les set espases clavades, com l'icon catòlic. Com ell, obra el seu pit i mostra la entranya ferida crudelment. Lentament, la sang d'ella cau damunt el cap dels homes, com el bateig d'una religió primitiva.

I s'acosta l'hora en que els homes oferiran llur sacrifici a la Deessa, la del gemec planyívol, la de l'esguard trist, la del rostre contrat pel dolor, però també la del pit esberlat. La que bateja els homes amb sang que raja del seu cor ferit per set espases.

Davant l'altar de la nostra Fe, de la Verge-mare, procreadora de deus, creadora d'homes, que ens ha fet fills de la seva pols i de l'aigua de les seves fonts, pastats amb el fang on ella sembla les seves plantes, d'on ella recull els fruits i les flors, els homes oferiran el sacrifici cruent. Que avui també nosaltres som plantes; que avui, sentint els seus clams, els nostres esperits s'han infós dintre la terra nou-lleurada i milers d'arrels han begut la seva sava. L'essència de la Deessa immortals'ha fet sang i carn en nosaltres; ho vèdica Prithiví!

En la vella espasa que el meu avi va deixar-me i amb la que ell va lluitar per la Llibertat jo he fet esborrar-hi una rovellada divisa calderolana de l'honor.

COT DE REDDIS.

Cornet d'un heterodoxe

La mort i els homes actuals

Heu des més, homes actuals, que enlletgir i embrutir la mort. L'heu impudorosament industrialitzada. Quan no és així, en feu el més repugnant dels espectacles: la convertiu en miting electoral, o pretext per a dir les ventafives sutzures de política internacional que cada dia més se us acuden.

Si serien misers, homes actuals, que del néixer al morir, no son altre que multiplicada mercaderia. Si serien poca cosa, que adiu entre morts i coses de morts, feu reclamacions de mercaders!

Però, cal que vinguis aquells temps en que ni els homes, ni els morts, ni la mort, seran considerats com a mercaderia.

BRAND.

Per a ajudar a JUSTICIA SOCIAL

Dividit, M. V., 50 pts.; M. R., 25 pts.; A. F. L., 25 pts.; M., 25. **Cornet de Març, J. F., 25 pts.** Total, 150 pts. A tots el nostre agrament.

DESOLACIÓ

Jo só l'esqueix d'un arbre, esponerós ahir, que als segadors feia ombra a l'hora de la sesta; mes branques una a una va rompre la tempesta, i el llamp fins a la terra ma soca mig-partí.

Brots de migrades fulles coronen el bocí obert i sens entranyes que de la soca resta; cremar he vist ma llenya com fumerol de festa, al cel he visf anar-se'n la millor part de mi.

I l'amargor de viure xucla ma rel esclava, i sent brostar les fulles i sen pujar la sava, i m'aida a esperar l'hora de caure un sol conhort.

Cada ferida mostra la pèrdua d'una branca; sens jo, res parlaria de la meitat que em manca; jo visc sols per a planyer lo que de mi s'és mort.

Joan Alcover

L'intel·lecte i la civilització

Totes les races i col·lectivitats humanes escampades per les més diverses encrades de la terra han tingut i tenen en totes les seves manifestacions una creixent puixança de evolució progressiva cap els camins de la saviesa, i com més fort i viril és el poble més intensa és aquesta puixança. Per això és digne dels majors encomis, doncs respon a una íntima necessitat de elevació moral de les masses humanes.

Els pobles que en les diverses èpoques han jugat un paper més important per la seva missió civilitzadora no l'han aconseguit mercès a les armes i pel poder militar, sinó per la força de l'intel·lecte en totes les seves manifestacions.

Des de les èpoques més remotes els homes d'arreu de la terra han comprès que han vingut al món per a viure i gossar bellament de la vida. Així, apart l'acoplament de les feines bastes i rudimentàries a què per llei natural estan subjectes, pugnen tothora per a elevar i refinar delicadament el seu esperit, creient que no sempre han de seguir la ruta àrida de la realitat caminant cap-cots ran de terra com els falziots, sinó que també han de emprendre el vol per les elevades regions de l'intel·lecte, delectant, confortant i educant l'esperit a l'impuls de les pures idees.

Més que les gestes dels grans guerrers de l'antigor han sigut la seva glòria perenne les manifestacions espirituals. Així a Grècia i Roma, les dues grans cultures dels temps antics. En elles més que no pas els gests heroics dels grans guerrers eren representades i admirades les belles imatges dels poetes, les idees subtils i profundes dels filòsofs..... La personalitat guerrera era una personalitat de segon ordre i passatgera. La glòria dels grans poetes era superlativa i eterna. Per això el record i la influència d'aquelles cultures persistiran eternament en la evolució progressiva de la humanitat.

Quant les hosts de Mahoma envairen l'Europa i la bandera de l'Islam s'arrelà fortament per llargs segles en més de mig món civilitzat, no fou mercès a la furia dels exèrcits d'Almançor i Abdellah, sinó per l'obra de cultura i civilització portada a cap pels grans intel·lectuals àrabs: fundació de grans centres culturals on s'estudiaven i comentaven les obres mestres de la literatura i filosofia clàssiques, laboratoris d'investigació alquimista on, a la llum de les idees antigues, es feien cada dia nous des-

cobriments; grans tallers on els millors artistes elaboraven les obres més riques de la tapisseria, de la ceràmica i del delicat art del cisell.... En la edat mitjana, quan Europa agonitzava sota la grapa dels dogmes i de l'imperi de les pitjors tiranies, les ciutats de Córdoba i Toledo brillaven amb esplendor i resplendien com un sol al mig de la nit de tenebres d'Europa. Quan la cobdícia i el fanatisme dels reis expulsaren dels seus territoris a tan noble raça, el foc sagrat del seu saber corregué cap a les ciutats lliures de Provença, Catalunya i Itàlia. I si aquestes foren lliures ho degueren a la poesia i a les forces espirituals en totes les seves manifestacions... Miquel-Angel, Servet i Bacon, han fet molt més per la glòria de llurs pàtries que totes les batalles i les conquestes militars.

Modernament, en mig de les tenebres i les terribles convulsions en què es debaten els pobles i les col·lectivitats humanes, la llum de l'intel·lecte brilla com un sol; és la torxa de les Idees, les flames gegantines de la qual pugnen al cel llengotejant com steps de foc i brillen amb resplandors sinistres en els horitzons de l'avenir...

A través dels segles i de les edats, la llum de l'intel·lecte és i serà l'astre magnífic, el far incommovible de llum benefactora que aclarirà les tenebres de l'ignorància, mostrant a cada moment el camí de la perfecció, la ruta de la superació indefinida.

Salvador Majó

Per causes independents de la nostra voluntat ens és impossible publicar una poesia del nostre col·laborador J. Estadella Arnó, preparada per a aquest número.

Aquest número ha passat per la censura militar.

En el darrer número de *The American Magazine of Art*, arribat de Nova-York, l'eminent crític Kineton Parkes parla amb elogi dels principals expositors al darrer Saló de Tardor, de Madrid. En tractar de les obres del nostre amic Joaquim Biosca, Kineton Parkes s'expressa així:

«El pintor català Joaquim Biosca està representat al Saló per un retrat i un paisatge, en els quals la seva dignificada manera de pintar contrasta amb les obres negligides de la majoria dels joves d'avui. La lluminositat de la seva pintura a l'oli és igual a la del seu pastel, treballat amb un delicat dibuix dels arbres i de l'aigua.»

D'un temps ençà, les publicacions populars, acuradament presentades i posades a l'abast de tothom pel seu preu módic, han anat apareixent a casa nostra. Ara que el poble es troba ja en condicions de poder conèixer els escriptors de la terra, l'adveniment d'aquestes publicacions no podia ésser més oportú. Després de «Els Poetes d'Ara» i «La Novel·la d'Ara», de les quals ja n'havem donat compte, ha estat llençar al públic, desordenadament, «Els Contistes Catalans».

«Els Contistes Catalans» han publicat, tres fascicles, amb contes de Carles Soldevila, Alfons Maseras, Maria Bonshoms. I anuncia obres de E. Martínez Ferrando i Prudenci Bertrana, que seran publicades immediatament.

Entre els llibres que no cal llegir, hem d'esmentar una «*Esquisse d'une conception de la Vie pour les temps qui viennent*» conjuminada per un neo-tradicionalista francès anomenat G. Giurgea. Tot el que l'autor retreu dels textos de l'Apocalipsi i dels Evangelis, de Plató i dels pares de l'Església, per a arribar a cites de Guyau i Charles Gide, prou que el lector sab anar-ho a cercar a la font original. Quant a les conclusions que en treu, no les sabríem pas ni adoptar ni recomanar. Per l'autor, la màquina social ofereix una simplicitat extraordinària i, per tant, les solucions que dona per al seu complet funcionament són també simples i rectilínies. G. Giurgea ignora, però, que la societat és una cosa mòvible i en continu devenir que no admet formes ni fórmules anquilosades, com l'infant en continua creixensa, al qual, d'any en any, els vestits se li fan petits.

Alfredo Mori, el sòlid prosista italià, ha volgut representar, amb la seva novel·la «La mascherata di maggio», el lamentable drama del modern intel·lectual. El principal protagonista de l'obra és, realment, un malalt d'intel·lectualisme. I contrasta amb aquest personatge una altra figura de molt relleu, dibuixada amb esquisit humorisme, la qual no té la fi desastrosa de l'intel·lectual per tal com en tota ocasió obeeix les lleis de la vida.

En aquest contrast, que és tot el seu contingut ideològic, rau la valor de la nova novel·la d'Alfredo Mori, el qual, tan per l'estil com per la penetració psicològica, confirma la reputació que ha assolit entre els seus compatriotes, d'ésser un artista complet i madur i un pensador de gran vàlua.

Ementavem l'altre dia l'homenatge que els intel·lectuals de Madrid havien organitzat en honor del poeta uruguaià Julio J. Casal i anunciàvem la pròxima aparició del seu llibre de poesies *Arbol*.

Hauria estat avinent de dir, ja s'ha només un mot, sobre els seus llibres precedents, *Humildad* i *Cincuenta y seis poemas*. Ho farem avui, amb el major laconisme possible.

Humildad és un recull de poemes, en llur majoria bucòlics, d'inspiració gairebé tolstoiàna. La musa campertera, més aviat trista i planyívola que exaltadora i gaia, pren accents de fonda humanitat. *Cincuenta y seis poemas* tenen un altre caire; són més mundanis, més subtils i més amargs,

potser, a despit de llur galania i d' llur preciosisme. I amdós llibres es completen revelant una ànima de poeta esquisita, afinada per una múltiple i omnívola sensibilitat.

JEMAND.

El darrer article d'En Marcell Domingo

Amb el títol «L'esquerra catalana» i el subtítol «Unes reflexions a JUSTICIA SOCIAL», En Marcell Domingo ha dedicat el darrer dels seus articles apareguts a «El Diluvio» a contestar l'editorial nostre *Una nova guerra?* publicat ara fa un mes, interpretant de travers el nostre pensament.

Encara que aquest queda bellament precís en l'article del company Alomar, «L'Imperi del moment» que inserim en aquest número, pel respecte que ens mereix la personalitat de l'il·lustre polític, en la nostra pròxima edició li aclarirem el que sembla haver escapat a la seva aguda percepció.

EL NOU GOVERN DE RUSSIA

RYKOW, SUCCESSOR DE LENIN

Alexi Ivanovitx Rykow, el successor de Lenin, nasqué en 1881 a Saratov. Els seus pares eren pagesos. Estudià a la Universitat de Kazan, en 1898. L'any següent fou membre del Partit Socialdemocràtic. En 1901 fou empresonat durant nou mesos, exclòs de la universitat per la seva actuació revolucionària i deportat a Saratov on prosseguí dins el mateix moviment. L'any 1905, quan la escisió del partit, s'adherí a la fracció bolxevista i fou elegit membre del Comitè Central, pel tercer Congrés. En 1906 fou reelegit en el Congrés de Stokholm. Un any més tard, és detingut novament i deportat a Samara, per dos anys. En 1909, detingut altra volta i deportat a Arkhangel per tres anys. Pot evadir-se i es refugia a l'estranger però retorna a Rússia al cap de poc; pren part en l'organització d'una conferència del Partit i és detingut per darrera vegada i deportat a la regió de Narim, Siberia, per quatre anys.

La revolució de febrer va deslliurar-lo després d'haver sofert, en total, set anys i mig de condènes. En 1917 fou elegit per al Consell Central Bolxevista i devingué president del Soviet de Moscou. Després de la revolució de novembre fou elegit Comissari del Poble. (Comissaria de l'interior) i després membre de la Junta de Provements. Des de 1918, ha presidit, amb algunes interrupcions, el Consell de la Economia Nacional. Des de 1920 ha estat membre del Comitè Central i de les presidències dels executius de la Federació de Repúbliques soviètiques (S. S. R.) i de la R. S. F. S. R., vicepresident del *Sovnarkom* (Consell de Comissaris del Poble).

El nou executiu de la S. S. R. ha nomenat el nou govern Federal, quedant constituït en la forma següent:

Rykov, President del *Sovnarkom*; suplents: Kamenev, president del Consell del Treball i de la Defensa; T. Rakhelashvili, president del *Gosplan* (Comissió d'Estat per la Elaboració del Programa Econòmic); Tchitcherín, comissari d'afers estrangers; Trotsky, comissari de guerra; Krassin, comissari de comerç exterior; Roudzutak, comunicacions; Smirnov, correus i telègrafs; Kouibychev, inspecció general; Schmidt, treball; Broukhanov, proveïments; Sokolnikov, finances; Dzierjinski,

L'home i la Cooperativa

El problema de la terra i la Cooperació

Per assolir unes millores en llurs contractes, amb els amos de les terres, els que conreen aquestes a Catalunya, han fet una organització.

No cal dir que compta amb les simpaties de tots els homes de idees progressives, tal volta perquè es sentí veu en el treballador de la terra, l'origen de l'esclavatge que baix el nom de salari sofreix la major part de la humanitat.

Però, nosaltres, socialistes de cor i de fets, al fer constar la simpatia nostra en vers l'organització coneguda amb el nom «de Rabassaires», hem de fer constar també, que creiem desviat de son camí aquest agrupament de treballadors de la terra, per a poder ésser considerat com un veritable moviment alliberador.

I ens fa pensar i parlar així, el recordar que en el fons de la lluita, entre propietaris i rabassaires hi bateja la qüestió fonamental del socialisme, el problema de la propietat individual i el de la propietat col·lectiva.

Fer que siguin amos de la terra els que la treballan, sempre semblarà just. No tan sols ho semblaria sinó que ho fóra, el que fossin tans sols amos dels fruits que la terra dongui. Més ho seria encara que la mestresa de la terra i dels fruits fos la col·lectivitat.

Aquest tres aspectes, son tres gradacions d'una sola cosa, que cerquem avui tots els explotats del món: la JUSTICIA SOCIAL.

Com força bé deia un conegut i valent periodista, la teoria del «primus ocupandi» no ha d'ésser substituïda per la del «primus laborandi». El mateix progrés ens porta a la socialització i es natural que també ha d'ésser així pel que es refereix al camp. Cada dia que passava prenent el treball en caire més col·lectiu i fa que sia més gran la contradicció entre el sistema de producció i el sistema de la propietat.

Com agermanar, pel que fa referència al camp, el dret individual al fruit del treball i el de la propietat col·lectiva?

Nosaltres entenem que hi ha un medi senzillíssim que arreu del món ve donant resultats que poder ésser considerats com a veritables maravelles de l'associació. Ens referim a l'organització agrícola cooperativa.

En lloc escou tan bé la cooperació com en el medi rural. Un ell el pagés se sent quasi d'una manera forçosa, solidari del seu conssemblant. I tan el pobre que té d'anar a fer jornals, com el petit propietari que obté després de molt treballar la just per a viure, tots ells senten més les conseqüències del isolament que els mateixos obrers de la ciutat.

Però la cooperació va a l'ajuda del pagés. Ella li diu que, mitjançant aquest sistema d'organització, pot anar al conreu de la terra en comú, allà on n'hi hagi d'incult. Pot fer també la compra dels adobs per a la terra, junt amb tots els altres pagesos del mateix poble o comarca, repartint-se després el gènere segons las necessitats de cada u.

Abans d'arribar el temps de la collita té necessitat de queviures i pot anar a comprar-los a la cooperativa de consum que formarà part de la Secció Agrícola. Feta la collita, pot portar els fruits recollits al Sindicat i aquest, aleshores, els ven junt amb tots els altres fruits portats pels demés pagesos. I així no ha de recaure sobre d'ells la funció del comerciant, realitzant la col·lectivitat, representada pel Sindicat Agrícola Cooperatiu, que pot i deu buscar el fer les vendes directament als consumidors de la ciutat, anul·lant tota mena d'intermediaris.

El guany assolit va directament a l'associació i no a l'individu, i ella fa el repartiment del que a cada u correspon, segons sia la valor de la mercaderia aportada o els treballs fets,

però abans, separa una bona part del dit guany per a ésser destinada a la compra de terres per a treballar-les o de maquinària i eines que puguin ésser útils per a tots els socis, formant-se així una propietat col·lectiva que no es contradiu amb l'interès individual.

No cal dir l'educació que això representa per a l'individu i els graus de sociabilitat que entre ells desenrotlla. Omplerniem planes si volguéssim donar xifres de la valor de les propietats comunals que així han sigut i són creades per arreu del món.

Algú dirà tal volta que la Mancomunitat de Catalunya ha fet quelcom de tot això. Si bé és veritat que ella ha inspirat i ajudat moral i materialment a la creació de gran nombre de Sindicats Agrícoles, que avui hi ha a Catalunya, hem de dir amb tota sinceritat que tots ells—fetes, naturalment, comptades excepcions—són més aviat entitats mercantils amb molt poc caire d'utilitat pública.

Heu's-aquí un bell ideari pels rabassaires.

J. Durán i Guardia.

I a Catalunya quant?

A Bilbao, on existeix la «Unió de Cooperatives del Nord d'Espanya» existeix també una banca cooperativa. No cal parlar d'Anglaterra, d'Alemanya, de França, Estats Units, etc. on cada dia els bancs cooperatius progressen i es desenrotllen. A Madrid, on no hi ha encara cap Federació que lligui les cooperatives que allí existeixen, tracten de fundar una banca cooperativa. R. Martínez Peon, pugna en un article, publicat en «El Socialista» del dia 5 de febrer, per a la creació d'aquesta institució.

Quan la crearem a Catalunya? Quan ens decidim els treballadors catalans a procurar que els nostres estalvis, les disponibilitats dels nostres sindicats, de les nostres mutualitats, i de les nostres Cooperatives de consum en lloc de servir per a finançar empreses burgeses o de l'estat burges serveixin per a ajudar empreses cooperatives i obreres?

R. R. C.

Pel número pròxim

La tasca del Ateneu Popular d'Estudis Socials per Roch Guinart

Rakoumne per Demòphil

Les comissions de cultura dels Sindicats per J. Balagué Baró

La vida a los barraques de Barcelona

Epitafs socials per Francesc Cañadas

L'abstencionisme polític per J. Comaposada

La sifilis i el xarlatanisme pel Dr. Muntanyà

La concentració industrial i el socialisme per F. Cuito

Articles i composicions de Serra i Moret, Campalans i altres.

Si ets conscient veuràs clarament el camí del teu deure:
Com a home, has d'ésser socialista.
Com a obrer, sindicalista.

Noves i documents

La Internacional Sindical

El Comitè executiu de la Internacional Sindical d'Amsterdam ha celebrat una important reunió en la qual han concurregut els camarades Jouhaux, Mertens, Leipart, Oudegeest i Sas-senbach.

Va aprobar-se la petició d'ingrés en la Internacional de la Comissió sindical de Rumania. Va decidir-se, en principi, adherir-se al Congrés internacional de Legislació social que tindrà lloc a Praga el mes de setembre d'aquest any, invitant-se a les organitzacions afiliades a què prenguin part en aquestes reunions internacionals.

La Federació Sindical Internacional, ha resolt consagrar en tots els països el tercer diumenge del mes de setembre a la celebració de grans manifestacions contra la guerra. El Comitè executiu ha decidit editar un llibre continent exposició del punt de vista de la Internacional sobre la qüestió de la guerra i de la pau, amb les resolucions que sobre la matèria es prenguin en el pròxim Congrés de Viena i articles de personalitats obreres de tots els països.

El Congrés Internacional Sindical es celebrarà a Viena del 2 al 7 de juny d'aquest any. La Executiva s'ha ocupat de l'organització pràctica del Congrés, designant a Jouhaux per a que informi sobre la qüestió de la lluita contra la guerra; a Leipart per a que exposi l'actitut de la Federació Sindical Internacional en front a les altres organitzacions internacionals; a Mertens per a que informi sobre la defensa de la jornada de vuit hores i a Oudegeest per a que tracti de les relacions entre la Federació Sindical i els Secretariats professionals internacionals.

S'havia pensat en portar al Congrés de Viena el problema de la immigració i de la emigració, però a proposta de Martens s'ha acordat convocar una conferència especial de delegats dels països interessats en el problema, la qual es reunirà a Praga precedint la Conferència de l'legislació social que ha de reunir-se pel setembre.

El Comitè Executiu queda enterat de un telegrama de Gompers dient que la Federació Americana del Treball, garanteix una subscripció de 100.000 dollars en benefici de les organitzacions obreres d'Alemanya. Les noves arribades a la Oficina Sindical senyalen una millora en la situació d'aquestes organitzacions, però cal continuar l'esforç i recomenar als afiliats que auxiliïn en la forma que puguin a les dones i als infants d'Alemanya.

Va tractar-se extensament de la lluita per el sosteniment de la jornada de vuit hores particularment a Alemanya. Segons Leipart la llei relativa a la jornada de vuit hores ha quedat sense vigor des del 17 de novembre de 1923. S'havia previst que després de l'armistici es consignaria en el Còdig del Treball, s'ometent a la votació del Reichstag la llei definitiva sobre les vuit hores. El Còdig es troba demunt de la taula del Reichstag, però a causa dels trastorns ocorreguts no ha pogut aprobar-se encara.

Per a suplir la manca d'aquella llei, el Govern ha dictat un decret el dia 1.e d'aquest any, disposant en l'article primer la jornada de vuit hores i la setmana de quaranta vuit. Determina que durant trenta dies de cada any es permetrà un augment de dues hores extraordinàries. Aquestes hores suplementàries es concertaran com contracte col·lectiu que suscriurà l'organització obrera.

Contra aquesta disposició ha començat ja la lluita la organització obrera d'Alemanya. La Secretaria de la Federació Sindical Internacional crida l'atenció de tots els treballadors organitzats sobre aquesta lluita, a fi de que no perdin de vista que una violació de la jornada de vuit

hores fóra un principi de derrota en tant que la modificació del decret serà una llició a la burgesia internacional i allunyarà l'accés de la reacció.

ITALIA.—Experiment polític

El Parlament italià ha sigut dissolt i convocades eleccions per al dia 8 d'Abri. Segons la nova llei electoral el partit que reunixi un determinat tant per cent de majoria ocuparà automàticament les dos terceres parts dels llocs de la Cambra Popular.

Aquesta llei, engendrada per Mussolini amb el propòsit de donar estabilitat al seu govern, deu haver donat al cap feixista, després d'aprovar-la, l'impressió de que entranyava un fort perill absolutista. Per això al fer la llista de candidats ha imposat que dels 340 que presenta el feixisme, 120 siguin persones apartades del feixisme i alguns fins ocosades a la dictadura regnant. S'han escollit homes de alta significació intel·lectual i política. Entre ells Salandra, Nicola i Orlando, molts dels quals no acceptaràn segurament la designació.

Amb tot, Mussolini ha donat una prova de clarividència en no volguer ésser massa sol en la direcció de l'Estat. A l'hora de la reflexió els homes sans comprenen que sense una col·laboració efectiva de les diverses forces que operen en el pla polític no hi ha govern possible. El despotisme tindrà alguna eficàcia per a destruir, però no en té ni pot tenir-ne per a dirigir, construir o governar. Catorze mesos de govern han sens dupte ensenyat a Mussolini quan-estèril negativa es l'obra de dictadura personal o de casta.

INDIA.—La lletra de MacDonald

S'ha parlat molt de la carta que el Primer Ministre anglès va dirigir als extremitats indis el dia 6 de gener en resposta al missatge que li havien adreçat amb motiu de la darrera victòria electoral. Reproduïm aquesta lletra recordant que fou escrita abans de que Mr. MacDonald assumís el poder.

«Vigilo amb un gran neguit els esdeveniments de la India. En el curs de la meua vida pública he guanyat la convenció de que per a que el progrés posés arrels fondees havia d'ésser portat per go que en diem convents polítics o constitucionals. La nostra generació ha presenciat tota mena de moviments revolucionaris molts dels quals han tingut èxit i han conseguit trencar el nexce que eua unió amb el passat, però a la fi, després de grans sufriments i de donar lloc a la creació d'estats morbosos, s'han hagut de resculir els punts escapats i aplicar aquells principis que s'havien rebutjat.

«No veig esperança en la India si ha de devènyir l'arena d'una lluita entre constitucionalisme i revolució. Cap partit de la Gran Bretanya s'afectarà per les menaces de força o per la política d'aturar l'acció de govern, i si hi ha a la India qui pensi que això no es veritat, els fets el deixaran prou decebut. Jo demano a tots els amics de la India que s'acostessin en comptes d'aparar-se i que es dirigissin preferentment a la nostra raó i als nostres sentiments.

«Deploro molt l'esperit regressiu que informa alguns sectors del meu país, però no volguem equivocar-nos respecte a causes i efectes. Quan s'apela a mètodes revolucionaris tant si la força es emprada en un sentit actiu com passiu, una reacció de la part oposada ha de venir, i homes i partits animats de la més sincera bona voluntat són arrabassats de l'escenari per a fer lloc a les reaccions de dreta i d'esquerra que es destrocen ridículament fins que es convencen de que perdon miserablement l'estona.

«Ja sé que l'aproximació i la bona voluntat ha d'ésser mútua. El meu convit i el meu requeriment no és per conseguint dirigit únicament a vosaltres, sinó igualment a les autoritats britàniques.»

Aquesta carta, més que la exposició d'un pensament, es una vaga insinuació de bon desig que ha deixat als indis perplexes. La premsa afecta als swarajists es pregunta quin manament hauran comès que els hagi pogut alienar les simpaties dels socialistes britànics. Els més optimistes consideraven que el to de la carta era dirigit especialment al poble britànic. Els espectadors més o menys ente-

rats de les qüestions de la India tenim dret a creure que la cordial circunspecció de MacDonald era l'únic tò possible que podia tenir el missatge en els dies difícils en que fou escrit.

Obra d'ajut internacional

La Joventut Socialista alemanya ha llençat una crida adreçada a les Joventuts Socialistes de tot el món, per a que en aquestes hores d'angoixa per al poble alemany «assin tot el que puguin per ajudar a la República alemanya, una de les majors conquestes revolucionàries» d'aquests temps. Signen la crida P. Voog, Thaller, Karl Heinz i Ernst Paul de Gaeve.

JUSTICIA SOCIAL fa seva aquesta crida, recomanant als seus lectors que no deixin d'ajudar moralment i materialment els socialistes alemanys. Cada organització o entitat socialista pot obrir subscripcions per aquesta finalitat.

El poble alemany rau en la misèria i angoixa, sobretot els homes de professions liberals, o sigui els intel·lectuals, molts dels quals formen la plana major del Socialisme. Per ajudar a aquests treballadors de l'intel·ligència, la colònia francesa de Berlín ha fet també una crida per la constitució d'un Comitè franco-alemany que, donant ajut als necessitats d'ambdós països socorrent, a Alemanya, els intel·lectuals i a França els damnificats de les regions devastades contribueixi també a l'acostament dels dos pobles, mitjançant una obra de germanor necessària per salvar l'Alemanya, i, amb ella, l'Europa Continental.

Ha adherit a aquest propòsit, a França, escriptors com Bazalgette, Brulat, Bloch, Dujardin, d'Estournelles de Constant, Glide, Hamon, Kahn, Richey i Romain Rolland. A Alemanya, el Prof. Nicolai, Max. Harden, Bernstein, Foerster, Hiller, Liehnowsky, Mann, Huc Simon, Tural, Wegner i molts d'altres.

A Itàlia, Umberto Zanotti-Bianco ha constituït un comitè per ajudar els intel·lectuals alemanys, russos i polacs. Aquest comitè ha llençat una crida als esperits generosos de la Itàlia d'avui, els quals han respost tot seguint a tan lloable invitació.

Cal assenyalar amb goig totes aquestes iniciatives que confirmen una vegada més que la Solidaritat internacional no és una vaga aspiració, sino una bella realitat.

Als nostres corresponsals

Fem present als nostres corresponsals que les liquidacions deuen practicar-les cada fi de mes. Als negligents que no ho efectuin els girarem, carregant-los una pesseta per les despeses.

No admetem retorns de paper. Per això facturem els exemplars a 10 cts.

Els perills de les solucions generals

Un temps, fou costum d'atribuir la font de tots els mals que pesaven damunt del poble a l'or anglès o la mano negra de la reacció. Davant d'un problema qualsevol, hom deia uns quants penjaments del clero, i tothom content. Content i enganyat. Nosaltres, els obrers, tenim el deure de fugir d'una vegada per sempre d'aquests puerils simplismes.

Ens fa dir això un editorial del nostre estimat col·lega «Solidaridad Obrera», del dimecres darrer, en el qual queden magníficament aclarides i simplificades les profundes i complexes causes de la crisi industrial que travessa la nostra terra, reduint-les... a una burda maniobra de la burgesia nacionalista, àvida de crear conflictes per a servir als seus interessos polítics».

Ultra que a la burgesia, nacionalista o no, no li plauen els conflictes de cap mena, i no té cap interès ideal fóra del seu negoci—amb la qual cosa no es veu prou clar que ella mateixa

vulgui enfonzar-lo—el caràcter nacionalista de la maniobra queda confirmat (1) amb els telegrams que els Srs. Sala, president de la Mancomunitat, i el Comte de Figols, president de la Diputació, havien adreçat el dia abans, al President del Directori Militar, adherint se als acords del Foment.

Amics, res de bêtes noires! Es massa còmode. Ens cal pendren-s'ho resignadament, però els problemes que planteja la vida moderna no són tan senzills com tot això.

Treballador!

Signes digne de la teva condició humana!
Com a home, t'has de sentir ciutadà i laborar amb el socialisme per l'adveniment d'una societat millor.
Com a productor, t'has d'aplegar dins les organitzacions obreres, i treballar pel millorament immediat dels teus germans.

SETMANARI SOCIALIST

Justicia Social

12.^a època

CIÈNCIES - LITERATURA - ARTS

REDACCIÓ:

Correr del Pl. 11. - BARCELONA

ADMINISTRACIÓ:

Marcial Badia, Llobera, 13. - REUS

REDACTORS I COL·LABORADORS:

Gabriel Alomar - Serra i Moret. - Josep Compuadua - Alfons Maseras - Dr. Aligned Miró Cristófol de Domènec - C. Pagés de Climent J. Llorens i Artigas - Dr. Enllit Miró - J. Puig i Ferrer - Dr. Joaquim Xirra - Francesc X. Casals - "Ara" - Rosend Llatas - Dr. Montanyà Pastor Valldeperas - Roberto Marrovi - Manuel Galdo - Benet Lyr - Joan Comarros - Alfred G. Harri - Dr. Andrés Orojero - Josep Ricart Sala Manuel Escorza - Josep M.ª Pons i Sabater J. Mesquida i Mercadé - Rafael Campañans - Josep M.ª Toldosa - Joan Montaner - Enllit de Jota - Pere Garga - F. Collados - Josep M.ª de Soria - J. Serra i Torralba - Manuel Alcega Gassó - Dr. Casanoves - Ignasi Ignasi - Benet Guinart - Benet Guinart - Joan Prats - Balagué Baró - A. Balagué Lami - J. Francis - Jaume Carrió - J. Durán i Guardia - Puig Pujades - Joan Ors. - Dr. Josep Amador - Dr. J. Estadella And.

PREUS D'ABONAMENT:

A Catalunya: Trimestre, 2'50 ptes. - Mig any, 4'50 ptes. Un any, 8 ptes.

JUSTICIA SOCIAL és l'únic periòdic socialista que es publica a Catalunya. Teniu el deure d'ajudar-lo.

SUSCRIBIU-VOS-HI

personalment a la redacció o a l'administració, o bé trameteu l'import de l'abonament a l'administrador, amb segells de correu, gir postal, etc.

Rodríguez i Ferrer

= CAMISERS =

BOQUERIA, 36 i 38
Telèfon, 5027

BARCELONA

Trencant per una sola volta la norma del nostre setmanari publiquem aquest anunci.

Obrers del camp! Llegiu i propagueu

"LA TERRA"

SETMANARI POPULAR PORTAVEU DE LA «UNIO DE RABASSAIRES DE CATALUNYA»

Es publica cada dissabte. 15 Cts.

Redacció i Administració: Correr, 12. 1.^a BARCELONA